

ศีล ๘

1. เว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต
2. เว้นจากการลักทรัพย์
3. เว้นจากการประพฤตินิหิตพรหมจรรย์
4. เว้นจากการพูดเท็จ
5. เว้นจากการดื่มสุราและเมรัย
6. เว้นจากการกินอาหารหลังเที่ยงวันไปแล้วจนถึงรุ่งอรุณของวันใหม่
7. เว้นจากการร้องรำ ขับร้อง ประโคมดนตรี การละเล่นสื่อประโลมใจ ทัดทรงดอกไม้ และการลูบไล้ด้วยของหอม ประดับประดาเครื่องแต่งกาย
8. เว้นจากการนอนบนที่นอนสูงใหญ่

ศีล ๑๐ (สำหรับสามเณร)

1. เว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต
2. เว้นจากการลักทรัพย์
3. เว้นจากการประพฤตินิหิตพรหมจรรย์
4. เว้นจากการพูดเท็จ
5. เว้นจากการดื่มสุราและเมรัย
6. เว้นจากการกิน/ฉันอาหารหลังเที่ยงวันไปแล้วจนถึงรุ่งอรุณของวันใหม่
7. เว้นจากการร้องรำ ขับร้อง ประโคมดนตรี การละเล่นสื่อประโลมใจ
8. เว้นจากการทัดทรงดอกไม้ และการลูบไล้ด้วยของหอม ประดับประดาเครื่องแต่งกาย
9. เว้นจากการนอนบนที่นอนสูงใหญ่
10. เว้นจากการรับทองและเงิน

กุศลกรรมบถ ๑๐ คือ กรรมดีอันเป็นทางนำไปสู่ความสุขความเจริญหรือสุคติ

1. **กายกรรม ๓** (การกระทำทางกาย ๓ ประการ)
 1. เว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต
 2. เว้นจากการลักทรัพย์
 3. เว้นจากการประพฤตินอกใจ
2. **วจีกรรม ๔** (กล่าวทางวาจา ๔ ประการ)
 1. เว้นจากการพูดเท็จ
 2. เว้นจากการพูดส่อเสียด
 3. เว้นจากการพูดคำหยาบ
 4. เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ
3. **มโนกรรม ๓** (การคิดทางใจ ๓ ประการ)
 1. ไม่คิดเพ่งเล็งอยากได้ของผู้อื่น
 2. ไม่คิดอาฆาตพยาบาทจงล้างจงผลาญ ไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น
 3. มีความเห็นตรงต่อคำสอนของพระพุทธเจ้า

กถาวัตถุ ๑๐ คือ เรื่องที่ควรพูด, เรื่องที่ควรนำมาสนทนา

1. ถ้อยคำที่ชักนำไปให้มีความปรารถนาน้อย ไม่มั่งคั่งมาก
2. ถ้อยคำที่ชักนำไปให้มีความสันโดษ ยินดีด้วยปัจจัยตามมีตามได้
3. ถ้อยคำที่ชักนำไปให้มีความสังัดกายสังัดใจ
4. ถ้อยคำที่ชักนำไปให้ไม่คลุกคลีด้วยหมู่
5. ถ้อยคำที่ชักนำไปให้มุ่งมั่นทำความเพียร
6. ถ้อยคำที่ชักนำไปให้ตั้งอยู่ในศีล
7. ถ้อยคำที่ชักนำไปให้ใจสงบ (เรื่องสมาธิ)
8. ถ้อยคำที่ชักนำไปให้เกิดปัญญา
9. ถ้อยคำที่ชักนำไปให้ใจพ้นจากกิเลส
10. ถ้อยคำที่ชักนำไปให้สนใจและเข้าใจ เรื่องความรู้ความเห็น ในภาวะที่หลุดพ้นจากกิเลส

บุญกิริยาวัตถุ ๑๐ คือ ที่ตั้งแห่งการทำบุญ, เรื่องที่จัดเป็นการทำบุญ, ทางทำความดี

1. บุญสำเร็จด้วยการบริจาคทาน (ทำบุญด้วยการให้)
2. บุญสำเร็จด้วยการรักษาศีล (ทำบุญด้วยการรักษาศีลและประพฤติดี)
3. บุญสำเร็จด้วยการเจริญภาวนา (ทำบุญด้วยการเจริญภาวนา)
4. บุญสำเร็จด้วยการประพฤติก่อมนคนแก่ผู้ใหญ่ (ด้วยการประพฤติอ่อนน้อม)
5. บุญสำเร็จด้วยการช่วยขวนขวายในสิ่งที่ชอบ (ด้วยการช่วยขวนขวายรับใช้)
6. บุญสำเร็จด้วยการให้ส่วนบุญ (ด้วยการเฉลี่ยส่วนความดีให้ผู้อื่น)
7. บุญสำเร็จด้วยการอนุโมทนาส่วนบุญ (ด้วยความยินดีในความดีของผู้อื่น)
8. บุญสำเร็จด้วยการฟังธรรม
9. บุญสำเร็จด้วยการแสดงธรรม (ด้วยการสั่งสอนธรรม)
10. บุญสำเร็จด้วยการทำความเห็นให้ตรงต่อคำสอนของพระพุทธเจ้า